

Ózbekistan Respublikası
Mektepke shekemgi hám mektep
bilimlendiriw ministrligi
2024-2025 oqıw jılı
I-sherek
Qánigelik pánlerden shereklik summativ
baxalaw test sorawlari.
8-klass

II variant

1-12 algebra, 13-20 geometriya, 21-35 qoraqalpoq tili, 36-50 kimyo.
(B-biliw; Q-qollaw; M-Pikirlewge baylanışlı test sorawlari)

Oqıwshı (F.A.Á).....

1. (B 1 ball) $a = 3$ hám $b = -2$ de algebralıq ańlatpalardıń mánislerin tabıń hám durıs juwaplardı sáykes qoyıń.

I. $3a + 2b$	A. 25
II. $2a + 3b$	B. 1
III. $(a - b)^2$	C. 5
	D. 0

A) I-D, II-A, III-B

C) I-D, II-A, III-C

B) I-C, II-D, III-A

D) I-C, II-D, III-B

2. (B 1 ball) Ámellerdi orınlıań:

A) $\frac{c-a}{abc}$

B) 0

C) $\frac{a-c}{b}$

$$\frac{1}{ab} - \frac{1}{bc}$$

D) $\frac{c-a}{ab^2c}$

3. (B 1 ball) $y = \frac{k}{x}$, $k \neq 0$ funkcianiň grafigi ushın tómendegi tastiyıqlawlardıń durıs yaki nadurıs ekenligin anıqlań.

Nº	Tastiyıqlawlar	durıs	nadurıs
1	Funkciyanıň grafigi giperbola delinedi		
2	Funkciyanıň grafigi $k > 0$ de ekinshi hám tórtinshi shereklerde jatadı		
3	Funkciyanıň grafigi eki tarmaqqa iye		

- A) durıs, nadurıs, nadurıs;
 B) durıs, durıs, durıs;
 C) nadurıs, nadurıs, nadurıs;
 D) durıs, nadurıs, durıs;

4. (Q 4 ball) Kishisi $2p + 1$ ge teń bolǵan úsh izbe-iz kelgen taq natural sanlardıń qosındısın tabıń.

- A) $6p + 3$ B) $6p - 5$ C) $6p + 9$ D) $6p + 8$

5. (Q 4 ball) Bólshekti qısqartıń: $\frac{4y^2+4y+1}{4y^2-1}$

- A) $\frac{1}{2y-1}$ B) $\frac{2y-1}{2y+1}$ C) $\frac{2y+1}{2y-1}$ D) $\frac{1}{2y+1}$

6. (Q 4 ball) Tómendegi bólshekler ushın ulıwma bólimdi tabıń:

$$\frac{1}{4b^3}; \frac{a^2 + b^2}{9a^2b^2}; \frac{3 - a^2}{12ab^2}$$

- A) $9a^2b^3$ B) $36a^2b^3$ C) $24a^3b^3$ D) $48a^2b^2$

7. (Q 4 ball) Algebralıq bólsheklerdi qosıń:

$$c + 1 - \frac{c^2}{c + 1}$$

A) $\frac{2c+1}{c+1}$ B) $\frac{-2c-1}{c+1}$ C) $\frac{2c^2-2c+1}{c+1}$ D) $\frac{-2c^2-2c+1}{c+1}$

8. (Q 4 ball) Ámellerdi orınlamań:

$$\frac{30xy}{4y^2} \cdot \frac{8x^2y^3}{18x^4y}$$

- A) $\frac{10y}{3x}$ B) $\frac{10x}{3y}$ C) $\frac{3y}{10x}$ D) $\frac{3x}{10y}$

9. (Q 4 ball) Ámellerdi orınlamań:

$$\frac{a^2 - 25}{a^2 + 3a} : \frac{a - 5}{9 - a^2}$$

- A) $-\frac{(a+5)(a+3)}{a}$ B) $\frac{(a-5)(a+3)}{a}$ C) $-\frac{(a-5)(a-3)}{a}$ D) $-\frac{(a+5)(a-3)}{a}$

10. (Q 4 ball) Ámellerdi orınlamań:

$$\left(1 + \frac{a-b}{a+b}\right) : \left(2 - \frac{2b}{a+b}\right)$$

- A) -1 B) $\frac{a+b}{a-b}$ C) $\frac{a+2b}{2a-2b}$ D) 1

11. (Q 4 ball) Basseyň birinshi truba arqalı a saatta, ekinshisi arqalı b saatta toladı. Eger eki truba da birdey waqıtta ashıp qoyılsa, basseynniń $\frac{3}{5}$ bólegi neshe saatta toladı?

A) $\frac{ab}{5(a+b)}$ B) $\frac{5ab}{3(a+b)}$ C) $\frac{3ab}{5(a+b)}$ D) $\frac{5ab}{a+b}$

12. (M 5 ball) $y = \frac{2}{x}$ funkcianiń grafiginen $y = \frac{2}{x-4} + 1$ funkcianiń grafigin payda etiw ushın tómendegi háreketlerden qaysı birin ámelge asırıw kerek?

- A) Ox kósher boylap ońga 4 birlik hám Oy kósher boylap 1 birlik tómenge jılıjtıw
- B) Ox kósher boylap ońga 4 birlik hám Oy kósher boylap 1 birlik joqarıǵa jılıjtıw
- C) Ox kósher boylap shepke 4 birlik hám Oy kósher boylap 1 birlik joqarıǵa jılıjtıw
- D) Ox kósher boylap shepke 4 birlik hám Oy kósher boylap 1 birlik tómenge jılıjtıw

13. (B 4 ball) Parallelogrammniń eki tárepiniń qatnası 7: 3 ke, perimetri bolsa 60 cm ge teń. Parallelogrammniń úlken tárepiniń uzınlıǵın tabıń.

- A) 12 cm B) 21 cm C) 24 cm D) 42 cm

14. (B 4 ball) Tuwrı tórtmúyeshliktiń tárepleri 24 cm hám 44 cm ge teń. Perimetri usı tuwrı tórtmúyeshliktiń perimetrine teń bolǵan kvadrat tárepiniń uzınlıǵın tabıń.

- A) 24 cm B) 17 cm C) 34 cm D) 68 cm

15. (Q 5,2 ball) Durıs segizmúyeshlik ushın tómendegi tastıyıqlawlardıń durıs yaki nadurıs ekenligin aniqlań.

Nº	Tastıyıqlawlar	durıs	nadurıs
1	Bir ishki mýyeshi 135° qa teń		
2	Ishki mýyeshleriniń qosındısı 1080° qa teń		
3	Bir tóbesinen shıǵıwshı diagonallarınıń sanı 5 ke teń		

- A) durıs, durıs, durıs;
- B) durıs, nadurıs, nadurıs;
- C) nadurıs, nadurıs, nadurıs;
- D) durıs, nadurıs, durıs;

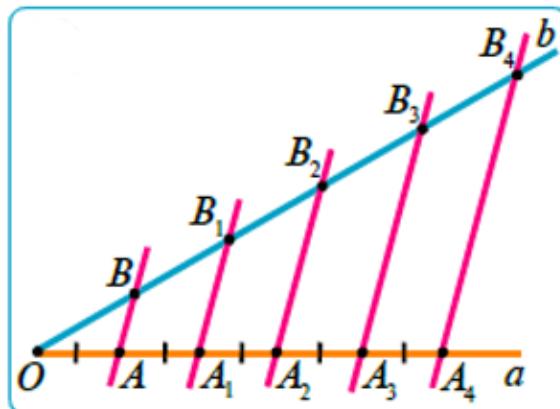
16. (Q 5,2 ball) Mýyeshlerinen biri 60° , kishi diagonalınıń uzınlıǵı 12 cm ge teń bolǵan rombtıń perimetrin tabıń.

- A) 48 cm B) 144 cm C) 96 cm D) 24 cm

17. (Q 5,2 ball) Trapeciyaniń ultanları 12 cm hám 26 cm, qaptal tárepleri bolsa 7 cm hám 9 cm. Kishi ultanınıń tóbesinen úlken qaptal tárepine parallel tuwrı júrgizilgen. Usı parallel tuwrı ajıratqan úshmúyeshliktiń perimetrin tabıń.

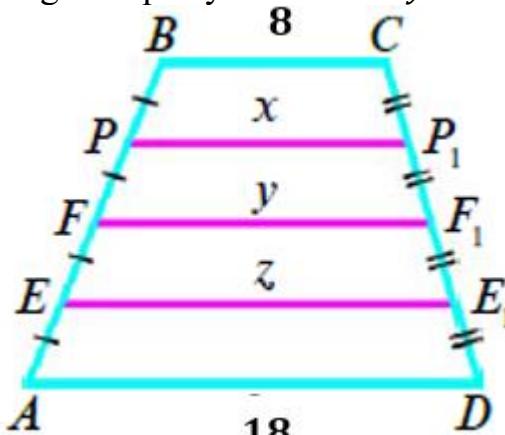
- A) 20 cm B) 24 cm C) 36 cm D) 30 cm

18. (Q 5,2 ball) $OA = AA_1 = A_1A_2 = A_2A_3 = A_3A_4$ hám $AB \parallel A_1B_1 \parallel A_2B_2 \parallel A_3B_3 \parallel A_4B_4$ (súwretke qarań). Eger $B_1B_4 - BB_2 = 10$ cm bolsa, $OB_3 + B_2B_4$ ańlatpanıń mánisin tabiń.

- A) 40 cm B) 60 cm C) 50 cm D) 54 cm

19. (Q 5,2 ball) Súwrette berilgen trapeciya ushın $x + y + z$ ańlatpanıń mánisin tabiń.

- A) 52 B) 13 C) 39 D) 26

20. (M 6 ball) Teń qaptallı trapeciyaniń úlken ultanı 20 cm hám perimetri 56 cm. Eger trapeciyaniń diagonalı onıń súyır mýyeshin teń ekige bólse, trapeciyaniń orta sızıǵınıń uzınlıǵıń tabiń.

- A) 16 cm B) 17,5 cm C) 18,5 cm D) 15 cm

21. (B 2,5 ball) Dialogta hárbi replikaniń aldına qaysı ırkilis belgisi qoyıladı?

- A) defis B) sızıqsha C) kóp noqat D) tırnaqsha

22. (B 2,5 ball) Mánilik jaqtan izbe-iz baylanısqan sóylew birlikleriniń jiyıntıǵına ne dep aytıladı?

- A) replika B) monolog C) tekst D) epigraf

23. (Q 4,5 ball) Kestedegi temalarǵa epigraflardı durıs sáykeslestiriń.

1. Bir jigitke qırıq óner de az.	A. Aqılı kámıl, ilimi zor, Bilimli el bolmaydı qor. (Berdaq)
2. Ájiniyaz shıǵarmalarındaǵı ómir filosofiyası.	B. Daraqtı jer kógerter, Adamdı miynet kógerter. (Qaraqalpaq xalıq naqılı)
3. Jaslar – kelesheǵimiz.	C. Bul dúnyanıń kórki — adam balası. (Ájiniyaz)

- A) 1-C, 2-B, 3-A B) 1-C, 2-A, 3-B
 C) 1-A, 2-B, 3-C D) 1-B, 2-C, 3-A

24. (Q 4,5 ball) Berilgen sóz dizbekleriniń qaysı grammaticalıq qurallar arqalı baylanışqanın durıs sáykeslestiriń.

1. Ajiniyaz haqqında oqıdim	A. Qosımtalar
2. Temir dárwaza	B. Kómekshi sózler
3. Sabaqqá bariw	C. Intonaciya
4. Anaw – mektep	D. Orın tártibi

- A) 1-B, 2-D, 3-A, 4-C B) 1-A, 2-C, 3-D, 4-B
 C) 1-D, 2-B, 3-C, 4-A D) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C

25. (Q 4,5 ball) Baǵınıńqlı baylanısta kelgen sóz dizbeklerin durıs sáykeslestiriń.

1. Bes qálem	A. Basqarıw
2. Ámettiń inisi	B. Jupkerlesiw
3. Qol menen juwıw	C. Úylesiw

- A) 1-C, 2-A, 3-B B) 1-B, 2-C, 3-A
 C) 1-A, 2-B, 3-C D) 1-C, 2-B, 3-A

26. (Q 4,5 ball) Kóp noqattıń ornına tiyisli kómekshi sózlerdi qoyıń.

1. Aydos ákesi ... balıqqá ketti.	A. boyında
2. Joldıń qatara terekler egilgen.	B. menen
3. Túske jumıslarımdı islep boldım.	C. qaray
4. Nókiske jol aldıq.	D. shekem

- A) 1-A, 2-C, 3-D, 4-B B) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C
 C) 1-C, 2-D, 3-B, 4-A D) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

27. (Q 4,5 ball) Teń baylanısta kelgen sóz dizbeklerin durıs tabıńı.

1. Turaq jaylar hám imaratlar	4. Qaynaǵan suw
2. Asandı kórdı	5. Anaw jay
3. Balalar, qız-kelinshekler	6. Xojeli, Nókis, Shımbay jolları

- A) 2, 4, 5 B) 1, 3, 6 C) 1, 2, 3 D) 4, 5, 6

28. (B 2,5 ball) «Bozuǵlan» dástanınıń qaharmanları qaysı juwapta durıs berilgen?

- A) Qansuliw, Bozuǵlan, Toqtamıs
 B) Bozuǵlan, Edige, Dárwishalı bay
 C) Hayyarbaba, Máspatsha, Ayparsha
 D) Kóbikli dáw, Aqpan, Bababxan

29. (B 2,5 ball) «Máspatsha» dástanındaǵı Máspatshaniń ákesi kim?

- A) Dárwishalı bay B) Babaxan
 C) Aqpan bay D) Ábdikerim bay

30. (P 5,5 ball) «Máspatsha» dástanında Alańgasar ala atlı ne ushın Máspatshaniń izine túsedı?

- A) sebebi Máspatsha onıń ákesin óltirgen edi
 B) Joraları menen kewil kóteriw maqsetinde
 C) Ayparshani qolǵa túsıriw ushın
 D) Ábdikerim bayǵa alıp bariw ushın

31. (Q 4,5 ball) Kúnxoja tómendegi qosığında ózin nege teNEYdi?

Japıraqıń sargışhlanıp,

Kórinedi kózime,

Qayǵı menen kóp qıynalıp,

Uqsataman ózime.

- A) Aq qamışqa B) Torańgilǵa C) Ádiraspanǵa D) Seksewilde

32. (Q 4,5 ball) Kúnxoja «Jaylawım» qosığında kóbirek qanday atamalardı qollangan?

- A) geografiyalıq B) ilimiý C) filosofiyalıq D) lingvistikalıq

33. (Q 4,5 ball) Ájiniyaz shayırkıń qaysı qosıq qatarı xalıq arasında aforizm sıpatında qollanılmaqta?

- A) Yarınan ayrılgan biygana bolar
 - B) Jol bilmeseń jol sorańız bilgennen
 - C) Bul dýnyanıń kórkı — adam balası
 - D) Uriп-sóгip qorłasa da el jaqsı

34. (Q 4,5 ball) Ájiniyaz Qız Meñesh penen aytısında ózi haqqında bılay deydi: «Jılım qoy, jasım qırqta qız ay Meñesh...». Demek, shayır neshinshi jılı aytısqa túskен?

- A) 1866 B) 1864 C) 1878 D) 1884

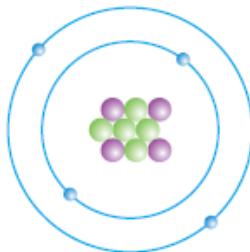
35. (Q 4,5 ball) Ájiniyaz Qız Meñeshke óz eliniń jigitlerin bir awız sóz benen qalay táriyiplegen?

- A) Kóriner ishken ası tamağınan...
 - B) Sen túgil húrler menen bardı bási...
 - C) Kózime kórindi, begler, bir janan....
 - D) Belinde tilla kámar, altın pishaq...

36. (B 2,5 ball) 12 gramm uglerodda qansha atom boladı?

- A) $0,602 \cdot 10^{23}$ C) $6,02 \cdot 10^{22}$
 B) $6,02 \cdot 10^{23}$ D) $0,602 \cdot 10^{27}$

37. (B 2,5 ball) X atomınıń bölekshelerin aniqlań.

1 Neytron	a 4
2 Proton	b 9
3 Elektron	c 5
	d 13

- A) 1-a, 2-b, 3-d
 - B) 1-c, 2-a, 3- a
 - C) 1-b, 2-a, 3-c
 - D) 1-b, 2-c, 3-a

38. (B 2,5 ball) Kúkirttiń neshe elektronlar menen tolǵan qabatı bar?

A) 1	C) 3
B) 4	D) 2

39. (Q 4,5 ball) Elementlerdi massa úleslerine tiykarlap kislotaniń eń ápiwayı formulasın aniqlań.

H-3.06% P-31.63% O-65.3%

- A) $\text{H}_4\text{P}_2\text{O}_7$
- B) H_3PO_3
- C) HPO_3
- D) H_3PO_4

40. (Q 4,5 ball) Tarqalıw reakciyasın aniqlań.

- A) $\text{Fe} + \text{CuSO}_4 = \text{FeSO}_4 + \text{Cu}$
- B) $2\text{H}_2 + \text{O}_2 = 2\text{H}_2\text{O}$
- C) $\text{CaCO}_3 = \text{CaO} + \text{CO}_2$
- D) $\text{Fe} + 2\text{HCl} = \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$

41. (Q 4,5 ball). Berilgen zatlardı (a-d) universal indikatordıń reńine (1-3) sáykeslestiriń.

1-qızıl	2-sarı	3-toyǵın kók
---------	--------	--------------

- a) natriy gidroksidi b) sulfat kislota c) vodorod oksidi d) perxlorat kislota
- A) 1-d 2- c 3- a
 - B) 1-a 2- d 3- b
 - C) 1-a 2- b 3- d
 - D) 1-b 2- d 3- a

42. (Q 4,5 ball) Ximiyalıq elementtiń dáwirlik sistemadaǵı ornı menen onıń atomındaǵı elektron hám neytronlar sanı ortasındaǵı sáykeslikti aniqlań.

1) 4-dáwir, I (a) topar	a. 5, 6
2) 2-dáwir, V topar	b. 19, 20
3) 3-dáwir, II topar	c. 12, 12
4) 2-dáwir, III topar	d. 7, 7

- A) 1-b, 2-d, 3-c, 4-a
- B) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c
- C) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c
- D) 1-d, 2-b, 3-c, 4-a

43 (Q 4,5 ball) $1\text{s}^2 2\text{s}^2 2\text{p}^6 3\text{s}^2 3\text{p}^6$ elektron formulasına qaysı element atomı yamasa ionı sáykes keledi?

- A) Ar, Cl^- , S^{-4}
- B) Ar, Cl^+ , Ca^{2+}
- C) K^+ , Ca^{2+} , Ar
- D) Na , Cl^- , Ca^{2+}

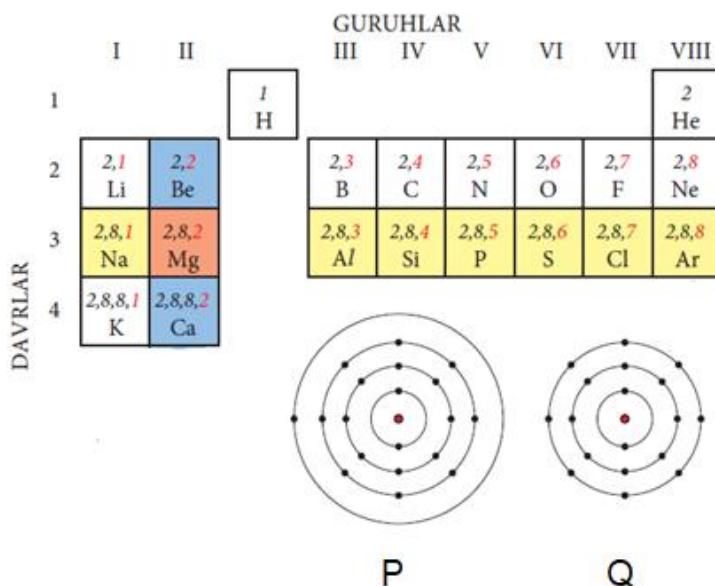
44. (Q 4,5 ball) Kestede bes atomniń dúzilisi kórsetilgen.

Atom	neytronlarsanı	protonlar sanı
V	10	8
W	7	7
X	8	7
Y	9	9
Z	10	9

Qaysı eki jup atom izotop esaplanadı?

- A) V hám W, X hám Y
- B) W hám X, Y hám Z
- C) V hám Y, X hám Z
- D) W hám Y, X hám Z

45. (M 5,5 ball) Belgisiz P hám Q atomların elektron, proton hám neytronlardı aniqlań.

- A. P-19, 19, 20; Q- 18, 18, 20
- B. P-19, 19, 19; Q- 19, 19, 20
- C. P-20, 19, 20; Q- 20, 18, 20
- D. P-19, 19, 20; Q- 18, 18, 22

